

Firmdeenā 12. (24.) Janwar

N°. 2.

Wakia par gattu 1 rubl.

1870.

M a h d i t a j s.

Ceļšdsemmes sīnas. No Rihgas: lan'ags eesalks, — postes sīna, — Gerdutes tr. jaunš mahzitaš. No Kursēmmes: mekalu dabwinašonu. No Jelgawas: Latw. awišču rekaltē i mainaš. No Moflawas: patohmē pret nefabtibu.

Ahrsemmes sīnas. No Franzijas: nemeera sīnos. No Varības: dumpja jauimas. No Wihnes: Turki apšēšch Rogtenegras robbešchok. No Rihwas: konzibles strihdes, — Keapeles wezzam tehnam naudas truhums.

Žittas jaunš sīnas. No Rihgas: pabr Widssemneekem Romgorods, — nelaimigi noillumi. No Leerpupes: jaunš stohsas, un teefas-noms eswehtibts. No Pehterburgas: jaunš blehšču sīkkis. No Pinnu semmes: Pinni diennahs sawu'waloru gobdā želt. No Englandes: nelsime Wiisteles teateri. No Amerikas: pabr nefahrtigu lohtwillas audšeschanu, — žiti'reišejs wehrgs.

Žaunakabē sīnas. Por žsimtu mahju pabrdehšchanu Widssemē. Wezzais un jaunais. Krobna muišču ierinteschanu. Kas ir — teia? Abildes. Grohmalu sīna. Korabrischana. Audeles sīnas.

Peelstnūmā. Mubka purwis. Wit'er Korabin. Jakte sīmes. Wa-jag iemannitees. Žesludinajšanas.

Ceļšdsemmes sīnas.

No Rihgas. 7tā Janwar Widssemes muiščneeki sawu landagu eesabka. General-superintendents Kristiani Žehkaba hasnizā to landaga spreddiki fozzija pabr teem wahrdeem Žah. par. 3, 11. — Tai paschā deenā pullst. 10 pr. pusēdeenas superintendents Poelchau Pehtera hasnizā turreja ūkkumu spreddiki pabr Žahna par. 2, 10.

No Rihgas. Postes waldischana darrijuše sīnamu, ta taggad wairs ne-essohť wis aisleegts pa posti fuhťtibt tabdas pakketes, kur eelščā mīllas woi trefnas prezzes, tā kofku woi dahrša-augtus, kaltetas sīwis un t. pr., tiffai pabr to jagahda, ta schahdas leetas tā teel eepakkatas, tā liffumi pawehl. Bet ir us preelšču arween teel aisleegts fuhťtibt pulweri, kapparinus, sehmel-kohzinus, pehrwes un

wiffas tabdas leetas un fshabumus, kas no ferwis aisdeggabs.

— Rā jau agrak ešam sīnojušchi, mubšu Gerdrutes draudsei pa 14 mehnescheem 3 mahzitaji zaur nabwi aisgabjuschi no schabs pafaules, — listens tabds, kahds retti kahdai draudsei buhs usgabjē. Lai nu gruhti pabrbauditai draudsei atkal wiffai ilgi nebuhdu japaleek bes ganna, tad hasnizas preelšneeki jaw wezza gadda gallā preelšč schabs draudses par mahzitaju iswehlejuschi to libdšschinnigu Dohmas hasnizas ohtro mahzitaju Hilde.

No Kursēmmes. Latw. awižes raksta: Mubšu augstais Kungs un Keisers 19tā Sept. p. g. ar fudraba medateem, kam usrakstihťs „par uszibťibu“ un kas pee Stanislawa bantes us fruhťim walkajama, apdabwinajis Wittenheimas un Suffejas pagasta-teefas wezzako Mahrtin Schufschke un Demmes pagasta-teefas wezzako Žehfab Bogdan, — tad Talschu pagasta-teefas sřihweri Wilhelm Robert Balduan, Žaunpagasta teefas sřihweri Christoph Schneeberg, Lubbe-Ģeres pagasta-teefas sřihweri Wilhelm Feyerabend un Kabilles pagasta-teefas sřihweri Ewald Junghahn; — Žaun-Jelgawas aprinku teefas peefehdetaju Friedrich Kreutzberg un Tukkuma magistrates rahtskungu Malikowski.

No Jelgawas. Latweešču awižes no 31mā Dezbr. p. g. N° 53 tas libdšschinnigs to awišču teizams redaktehřs zeenigs mahzitajs Gotthards Bierhuff, no sawa redaktehřra ammata un no saweem laffitajeem atwaddijahē. Schis ammatš winnam bij ja-astahj tadehť, ta no Slohkas aisgabja us Raunas draudsi par mahzitaju un tabdā tab-

lumâ no Belgawas buhdams, wairs newarreja scho darbu lâ peenabfahs, pilnigi apkohpt. Taggad tahm awisehm par redaktehru buhs Luttringes z. mahzi-tajs Sakranowitfch.

No Moskawas. 21mâ un 22trâ Dezember p. g. Moskawas gubernijas sapulze bij kôhpâ par kauschu labbumu peedohmus melleht un doht. Starp zitteem padohmeem, pahr ko spreeda, bija arri tas: lâ to leeku dserfchanu pee laudihm warretu masinaht. Schinni leetâ sapulze padohmu atradduse tahdu, la waijadsetu allus un meestina bruhwerus atfwabbinahht no atzises un to daktu atzises brand-wihnam uslikt wairaf, zaur ko tad tak to kaunumu daudj mas sawalditu. — Tè nu gan buhtu japrassa: woi kahdu labbumu warr zerreht, kad laudis aplam un nesahrtigi dserr to reihstamu allu, kahdu taggad muhsu laikos mehds bruhweht un wiswairaf dsert? Rahdabs, la starp scho un brandwihna dserfchanu gandrihs naw nelahda starpiba. Ir tas flawenajs bairihts nesahrtigus dsehrejus gahsch pee semmes, — lâ to beefi redsam.

Ahrsemmes sinnas.

No Franzijas. Râ sawâ pirmâ scha gadda Mri. stahstijam, la Franzija dikti meeriga ar to jaunu eetaifto waldischanu, tapat runnaja wiffas zittas awises un katriis preezajabs, zerredams, la Franzija tal weenreis no teem nemeereem starp waldischanu un pawalstineekeem waktâ tikschoht, jo preeks pahr to bij leels un waldischana jau arri to bij dewuse brihw, la nu warroht wiffadas ahrsemnju awises Franzija eewest un lassihht un neweens wairs neaislegjschoht, lai tur buhtu eelschâ lassams kas buhdams. Rahds laudihm nepatihfams gubernators Parihse, ap ko runnas-wihri 5 gaddus bij darbojuschees, to no ammata nogahst, — tas taggad us reis tikka atlaists un tâ wifs darrihts, kas laudihm derr par apmeerinaschanu. Sinnams, la tee republikaneeschi, kas keisera waldischanas eenaideeki, nekâ nedewabs meerâ, bet pa sawahm awisehm jo nikni traktoja, un — Deewamschehl, — drihs ween gad-dijabs eemeflis, kas tohs no jauna satrazzinaja sawôs rakstôs dumpotees un laudis us dumpi rihdiht. Rahds no pascha keisera tuweem raddineekeem, tehwa brabta dehs, prinziis Pierre Bonaparte, kas ar kahdu dischlera meitu apprezzejees, jau 55 gaddus wezs buhdams, dsihwojis kahdâ atstata pilssehtas daktâ, tas ais sawahm leelahm newaldamahm dufmahm noschahwis zilweku! Republikaneeschu awises, lam Rochefort pa redaktehri, atkal kahdâ lappâ keisera familijas un arri scha printfcha gohdu aistiffuschas, tâ, la prinziis saskaittees ar redaktehri, to usaijinajis ar winnu schautees. Us to ta prettiga gabala rakstijabs pee printfcha aissuhrtijis diwus sawus palihgus Ulriku Fonvielle un Viktor Noar. Schee ar prinzi eefahlfuschi sribdetees til tahht, la Noars sawâs dufmâs prinzim reis wiljis pa aufi un tas

attal pakehris pistoli un to turpat us weetas noschahwis. Dhtris leezineeks gan arr' israhwis sawu rewolweri, bet tuhlin mauzees ahra un laimigi gan aishahjis prohjam. Prinziis, nu wehl eeraudsidams, ko padarrijis, tuhlin pats eet pee polizejas komiffara un nodohdabs sewi par zeetumneeku. Teefas ministeri Olliwiers tuhlin pawehlejis slegkawu apzeetinahht un keisera, kaut gan nobahledams, pats to pawehleschanu parastijis. Nu gan warr dohmaht, kas tas nemeerigeem republikaneescheem par eemeflu, laudis prett keisera familiju rihdiht un to tee nu arr darra wiffâ spehlâ. Sinnams, la laudis pahr schahdu notiffumu dikti sashuttuschi, pulkeem srehjuschi kôhpâ un pagebroht, la lai prinzi zaur tahm paschahm teefahm un tapat lai teefa, lâ zittus tahdus kaun'darus, — ko gan arri darrihschoht. Bitta awise garru runnu prett keisera familiju pabeidschoht ar scheem wahrdeem: „Franzischu tauta! woi tu neredsi, la nu weenreis tas mehds irr pilns?“ — Tas prinziis arr effoht newaldami nikns zilweks, kas sawâs dufmâs jau agrakôs gaddôs 3 zilwekus effoht noschahwis.

Wehl no Parihses. No turrenes if katru deen' nahht wehl tahdas sinnas ween, kas israhda, la waldischana bihstabs, la katru brihw' dumpis neiszekahs; effoht lihds 100,000 farra-wihri Parihse us kahjahm. Jo keisera prettineeki, no ta slegpawibas darba satrazzinati, us to ween dohma un us to ween laudis sflubbina, la lai Bonapartes familijai atreebhtotees, jo nu tai to nedarbu mehds effoht pilns. Leelais nemeerigo preekschees irr kahds Parihses runnas-wihrs, tas jau agrak peeminnehts Rocheforts, kas sawu nemeera fehlku ihpafchi zaur awisehm kaifa. Behru-deenâ, kad to noschauto Noar paglabbaja, tas ar leelu pulku kauschu nahzis Parihse eelschâ, us atreebschanohs leelidamees; bet saldatu pulks gahjis pretti un draudejis tuhlin zirft semmè, ja negreesischotees atpalkat, us ko tad scheem tak waijadsejis isklifst. Bittas weetas effoht kulafajuschees un plehsufchees arr, la ir affinis pluhduschas, bet leeliftam neko newarrejuschi tadeht, la Parihse effoht lâ peebahsta ar farra-wihreem.

No Wihnes. Jau preeksch pahri neddetahm awises rakstija tâ: Turku sultans laifam kahdu nemeerigu sinnu dabujis no Montenegras, jo tas pawehlejis leelifti farra-spehku taifht us kahjahm, ar ko teem pretti atturretees. Us Sutturinu nesenn tikka wehl 5 bataljoni regimentes saldatu aissuhrtiti, tâ lâ taggad tur 12,000 wihru leels kohris atroh-dabs. Bosnija pee Mostaras, fur taggad tas general-gubernators no Serajewos nomettees, irr zelts stipris lehgeris, fur arr 12,000 farra-wihri eelifti. Tad wehl daudj farra-pulki teekoht rihfoti us kahjahm un wifs garram Montenegras rohbeschahm pahr kaku pahr galwu zektoht skanstes un preeksch tahm paschi leelakee leelgabbali jau effoht zekâ. Dsirdehs gan us preekschu, us ko tas buhs simejees.

No Rohmas. Rohmâ tee sapulzete eelkapi

tahdu trohlni darroht, ka jadohma: ja pahwestam matti jau nebuhtu firmi, tad tee winnam itt driht firmi paliktu no tahm raisehm ween. Rahdi 300 bislapi negribboht peenemt to hausli, ka pahwestu buhs turreht par wihru, kas newarr malbitees un daschi zitti wehl ne-effoht atsazzijschi ne ja, nedj ne. Ko lai nu ar tahdeem pahrgalwneefceem darra! — Jesuitu parteja ween effoht ta meistereene, kas wiffus tahdus frahmjus fadohmajuse un ar teem nu gribboht redfigu pasauli padarriht aflu. Rahds bislaps wahrda Strossmair Staja fanahlschana warreni saspehrees Jesuiteem pretti un dedfigi runnadams, teem daudj fauna pahrmettis. Un laut gan preelisch-neeks to apfauzis, tomehr winsch nepalizzis wis fluffu, bet atbildejis: winna wahrdi effoht tahdi, kas winnam ka Deema kalpam jarunna us tahdeem, kas wainigi pee wiffas tahs nelaimes, kas basnizu apgruhtina. Winsch ka bislaps newarroht zittadi runnaht, jo fwehtais tehws konzible katram brihwibu dewis runnaht, kas ja-runna. Tad winsch Jesuitu mahzibas peerahdjis par stahdigahm tizzibai un stahstijis breefmgas leetas ween. Jesuitu generalis sehdejis itt fluffu un pehdigi fazzijis: Strossmairim effoht taisniba. Neweens to staidraki nesinnohht ka schis pats, to tahs un tahs awises pahr winneem launu ismelfuschas. Winsch gan sinnajis, ka tahdas wallodas scheem eenaidneekus krahshoht un luhdsis, lai ta neraksta, jo winni gribboht meeru, bet zitta augstaka pawehleschana tai awisei staidri usdewuse ta rakstih. — Strossmairis nu isstahstijis Jesus dsihwofchanu un israhdjis, ka Pestitajis wahrds un darbds bijis mihligs, lehnprahstigs un peedewigs. Tahdai tad nu arri wajagohht winnu basnizai buht. „Bet“ — ta winsch fazzija, — „to mehjs tur pretti darram? Kas mums teel pawehlehts darriht? Mehjs pasud-dinajam un ischekirram no draudses, mehjs sohdam un lammojam par kezzereem, schismatikerem un t. pr.“ — Tapat arri rahds Amerikas bislaps runnajis pretti tam eeraddumam, ka kattoku basniza laizigas sinnaschanas pasuddinoht; bet te wajadsetu sinnaht, ta winsch teizis, — woi tee konzibles lungi paschi tahs labbi saprohtohht? Winnam effoht jabrihnahs, ka tee sinnaschana prettineeki effoht paschi pirmee tee Jesuiti, kas tal paschi preelisch fewis to turroht par gohdu, pehz sinnaschanas dsihtees; woi tad gan garrigeem wihreem ween effoht brihw pehz augstakas gudribas dsihtees un zitteem nema? —

No Rohmas raksta, ka zittreisejam Neapeles kehniham Franzim taggad weenadi pee-eijoht nau-das truhkums; winna eenahlschana taggad effoht 2180 frohni (dukkati, kas kattris welk 5 frankus) pa mehnesi, kas gan preelisch katra zitta buhtu leela nauda, bet preelisch winna, kas eeraddis ka kehniensch dsihwoht, kas effoht wehl par mas. Tadeht winsch allaschin pahrdohdohht kahdas skunstes leetas, kas zittureij krahtas un glabbatas un no schahm Eng-landes skunstes leetu krahumã daudj effoht weetu

atradduschas. Kehnineenes mahte nesenn kehneene bij taisubtijuse 6000 dahlderus preelisch kristibahm, kad to jauno prinzeffi kristija.

Zittas jaunus sinnas.

No Nihgas. Waldischanas awise lassams — ta Nihgas wahz. awises stahsta, — ka Reichel k. muischa, Borowitschas aprinki, Nowgorodas gubernija, jau Nowembera mehnesi 1868 astonas Lat-weeschu familijas no Widsemmes, 42 zilweki, wih-reeschu un seewischlas, nomettusches us dsihwi. Ar muischas fungu winni faderrejuschu ta, ka katra familija dabbutuse 10 deffetines semmes, no kurrachm diwas jau eestrahdatas un tahs 8 wehl ja-estrahda. Bes ta wehl katra familija dabbuta mahju preelisch dsihwes, sirgu, gohwi, aitu, zuhtu un preelisch sehklas 1 ischetwertu rudsu, 2 tsch. ausu, 2 tsch. meeschu, 1 tsch. sirau, 1/2 tsch. linnu-sehflu, 1/2 tsch. kartup-petu un preelisch fainneeziabas rikkeem 2 puddus dselses un 4 mahzinas tehrauda. Muischas lungs arr' usnehmees wiffus 42 zilwekus diwi gaddus pa brihw usturreht un par pirmo gaddu wiffas nodohschanas preelisch teem atlihdsinaht. Arri malku un gannibas dohshoht pa welti. Bet kad tee diwi gaddi pagahjuschu un eenahzeji wiffu to, kas teem leenehts, par sawu peederrumu eemantojuschu, tad teem peenahlahs par katru winneem eedohtu 10 deffetines leelu semmes daku weenu deffetini trejds tih-rumds muischas semmes apstrahdaht. — Lai nu gan schahda notaischana rahdahs labba, tomehr jau 4 familijas isgahjuschu waffara aisgahjuschas atpalkat us tehwischu un rahdotees, ka pehz nobshwo-teem brihw-gaddeem tahs zittas arr aiseeschoht.

No Nihgas. No Aleksander kohpschanas namma, (Alexandershöhe) polizejai sinnohts, ka Stã Janwar, pullst. 5 waffara winnu flinnceka-namma eewests zilweks, kas bijis bes samannaas un pehz 10 stundahm nomirris. Polizeja isdibbinaja, ka tas effoht pee Eseres muischas peederrigs zilweks, Frizz Bruhns wahrda, kas Herzoga eljes-fabriki pahrdaugawa deenejis un stipri eereebis buhdams, us farkanas dau-gawas tilita gribbedams usleht, isflihdejis, kur us waigu us leddus pakrittis un ta fassittees, ka palizis bes atmannas. — Stã Janwar Pehterburgas ahrihgã, waffara p. 6 1/2 saldata dehs Jahm Kal-nia meldeja, ka us pilsehtas weidi jeb gannibu atraddis nedshwu nepasihstamu seewischku. Wan isdarbojahs to isdihwinahht, bet pa welti. To eelika tai lambari, kur kattris warr eet to simeht.

No Leepupes draudses, Widsemme. Te tai 17. Nowember p. g. mehjs Dunteeschu dabbutam to preela deenu peedshwoht, kur eeswehtijam sawu jaunu fohlas un teefas-nammu. 1867ta gadda pagasta-wezzalais ar saweem pagasta-weetneefceem weenprahstigi kohpa nospreeda, to fohlas un teefas-nammu buhweht, us to tad dsimt grahsa leelkungs tai walstei schkinkoja preelisch grunts-weetas 5 puhru-

weetas semmes un 5 pubru-weetas plawu, un tur-
klast wehl dewa tohs koflus, zil preefch tabs ehlas
uszelschanas bija waijadsigi. Bet, kad nu tas darbs
zaur teem pagahjuscheem flifteem gaddeem daschadu
truhkumu deht tif ahtri us preefchu negahja, tad
tak ar Deewa schebligu palihgu schinni ruddeni to
laimigi warrejam nobeigt, un nu tai minnetâ deenâ,
17. Nowember to paschu eefwehtijam. — Us eefweh-
tischanu bija sapulzejuschees wiffi pagasta fainneefi
un arri dauds zitti pagasta beedri. Pulksten Zwôs
pehz pufsdeenâs atbrauza dsimt grafja leelskungs
un muischas waldischana. Pehz nodseedatas dseef-
mas zeenigs draudses mahzitais atgahdinaja wiffai
walstei to publiu un gruhthu darbu, fo tee zaur
teem flifteem pagahjuscheem gaddeem pee ta skohlas-
un teefas-namma buhwichanas bija peedsihwoju-
fchi, un fa tak tas schebligis Deews pee wiffa ta
darba palihdsejis, fa to itt laimigi warrejuschi no-
beigt. Un tad ar teem Deewa wahrdeem: „Kur ween
es farwu wahrdu lischu peeminneht, tur nahlschu
es pee tewi un swehtischu tew“ — to nammu eefweh-
tija, un ta wiffu-warrena Deewa rohkâ nowehleja.
— Tad atkal pehz nodseedatas dseefmas dsimt grafja
leelskungs turreja runnu, atgahdinadams, fa tee
walsts fainneefi zaur farwu gruhthu publiu pee ta
namma uszelschanas, leelu labbumu preefch faweem
behrneem sagahdajuschi. Ar to nu ta eefwehtischana
bij pabeigta. — Lai tas schebligis Deews dohd, fa
fchi preeka deena mums wisseem paliktu par peeminnu
us wiffu muhschu, un fa if weens farwus behrnus
bes atrauschanas ar labprahtribu tai jaunâ skohlâ
fuhstitu.

S. W.

No Pehterburgas. Arri blehichi proht ar-
ween jaumu padohmu atrast, fâ farwu wiltas am-
matu strahdabt. Mesenn Pehterburgâ bij tahda kau-
schu skaitischana, fâ pee mums preefch pahri gaddeem
tê Ribgâ tilfa isdarrita. Pa to kauschu skaitischa-
nas laifu Pehterburgâ kahdâ deenâ ee-eet nepasih-
stams kungs bohde un fakka, fa winsch effoht tabs
statistikas kommissiones beedris, kas eet aplahrt kau-
dis skaitiht. Pagehr tinti un spalwu un fahf nu
wiffu isprassiht. Runnadams, winsch dohd saprast,
fa ta skaitischana noteekoht tadeht, lai warroht is-
sinnabt, zil katram mahjas fainneefam leela ta
eenahlschana, fa pehz tabs warretu wiinna nodoh-
schanas aprehkinabt. Bohdneeks to tizz, bet winsch
arri saproht, kas tahdâ buhschana darrams. Winsch
to kungu nowedd fahnis un fluffinam to luhds, lai
jel wiinna eenahlschanas usdohdoht masakas un ta
luhdams 5 rubtu naudas papihri eefpeesch fungam
rohkâ. Kungs ar to meerâ un aiseet atkal us zittu
bohdi farwu skunsti isprohweht.

No Pinnu semmes raksta, fa Pinni taggad
farwu wallodu stipri kohpjohht. Agraf tur mahzitu
kauschu, skohlu un teesu walloda bij Sweedru wal-
loda, bet nu taggad Pinni paschi mohduschees un
nu jau dauds pilsehtu skohlâs Pinnu walloda effoht

ta mahzibas walloda. Mesenn tur eezehlusch leela
beedriba preefch Pinnu wallodas kopschana un
tê leeli mahziti wihri no augstahm skohlahm effoht
par beedreem, kas turroht runnas un dseedaschana
Pinnu wallodâ. Taggad jau arri teateri, jeb ku-
medinu spehleschoht Pinnu wallodâ. — Sakka, fa
arlailu Sweedru walloda tur pawiffan isniblschoht un
Pinnu walloda buhschoht ta waldineeze wiffâs wiinu
darrischana.

No Englandes. Bristol (un newis Briffeles,
fâ Ari. 52 missejees) pilsehtâ Dezember mehnesi
kahdâ wakkarâ teateri jeb kumedinu-nammâ notikka
leela nelaimie. Bij isfluddinabts, fa tai wakkarâ
pirmu reis rahdischoht Robinson Krushina notik-
kumus un tadeht daschas stundas preefchlaikâ jau
wiffas ee-eijamas weetas ar zilweeem peepil-
dijabs. Kad pulksten 7 durris atwehra, tad kaudis
gubbu gubbahm kluppa eefschâ un kahds aplamneeks
eekleedsahs, fa deggoht; kahda wezza seewa pakritta
garr semmi un tee pakkat-nahzeji speedabs wiinnai
pahri, pee fa atkal daschi pakluppa garr semmi un
wehlaki pakkat-nahzeji tohs fainna. Tâ tad, fâ
jau agraf fazzihst, 18 zilweli farwu dsihwibu sau-
deja. Lai gan tahda nelaimie bij notikkufe, tomehr
direktors kumedinu lifka rahdiht, aishildidamees, fa
zittadi laifam wehl leelaka nelaimie buhtu notikkufe.

No Amerikas fabeedrotahm walstehm raksta,
fa deenwidus walstês, fur kohkwillu audsina, kau-
dis pahr dauds us kohkwillas kopschana nodewu-
schees. So kad pa teem 4 nemeera gaddeem nekahdu
kohkwillu no Amerikas ne-ischwedda, tad schahs prezzes
tirgus fazehlabs brihnum leels, tâ, fa tas ir taggad
wehl naw nekahds masais. Zaur scho tirgu kaudis
palikkuschi pelnas kahrigi un nu tif us kohkwillas
audseschana ween padewuschees. Tadeht tad nu
prahrtigi kaudis fakka: fo tas wijs palihdsoht, kad
par kohkwillu dauds naudas nemmoht, bet zitta
pascheem waijadsiga prezze atkal paleekoht kochti dahrga
un ta par dahrgu naudu ja-pehrf. Tif garschs tif
plats! Un wehl flittaki tas effoht, fa no zitturenes
farwas waijadsibas sagahdajohht pa welti notehrejohht
dauds laika un tomehr ta prezze ne-effoht tif labba,
fâ kad paschi buhtu to audsinajuschi. Tahda pat
kibbele sche, fâ wiinnâ neddetâ lassijam no Indijas.

— Mesenn tē no Englandes pahrnahzis kahds
wihrs, Kraft wahrda, kas preefch kahdeem gandrihs
20 gaddeem tē wehl bij par wehrigu un lihds ar
farwu bruhtri, Ellen wahrda, faweem mohzitajeem
ismukka un laimigi aishahza us Englandi, fur tas
lihds schim laimigi dsihwojis un fur wehl taggad
wiinna behrni eet skohlâs. Taggad waldischana win-
nam apsohlijuse labbu weetu sagahdabt tai paschâ
Georgias walstē, fur zittureis par wehrigu kalpojis.
Kas Onkel Tohma buhdiau lassijis Wahz wallodâ,
tas tur buhs gan usgahjis scho behgtu wahrduus un
sinnahs wiinnu listeni un pahr wiinnu behgschana.

Jaunafahs finnas.

No Wehterburgas, 4tā Janwar. Persijas Schašs Kreewu semmes andeles-fuggeem pakahwis pa brihw eebrauft Persieschu ohtās pee mellahs jubras.

No Waribses, 17tā Janwar. Olliviers ruunas-wihru sapulze fazzija: Waldischana gan effoht demuse brihw wisfadus raktus islaist, bet to nebuhschoht pakaut, ka scho brihwibu bruh'e arri us to, laudis usaizinaht, lai prett waldischanu zelt dumpi.

No Madrides, 17./5. Janw. Borilla tiffa Korteseem cezeltš par presidenti.

— 15./3. Janw. Republikaneeschu parteja no Korteseem pagehreja, tahdu listumu isdoht, ka lai wissa Bourbonu familija teekoht no Spanijas trohna mantoschanaš isflehgta jeb atmešta. — Turpretti zitti Spanceschi, kad Genuas erzoas atteizees, eedohmajuschi, erzoga Monpangsi (Montpensier) 10 gadu wezzu dehtu par Spanijas fehninu zelt un paschi walduht tik ilgi, kamehr tas nahk wihra gaddos.

Par dsintu mahju pahrdohschannu Wids.

Siggulda.

Sigguldas leelskungs, grahšs Borch, leclu pulku zeematu pahrdewis, ihpaschi:

1) Starpekahn	6 d. 41 gr.	Jahnam Sadde	par 670 rub.
2) Sprigguljall	8 " 50 "	Jurram Kreile	" 1028 "
3) Spulle	15 " 45 "	Natalijeji Aute	" 1937 "
4) Sublain	16 " — "	Mahrtinam Drei un Jahnam Jaunseem	" 2240 "
5) Siljeht	19 " 45 "	Pehte:am un Mahrtinam Krišajahn	" 2730 "
6) Daude	20 " — "	Baitšam Dije	" 2800 "
7) Ehrin	20 " — "	Jurram Remmert un Pehteram Letter	" 2900 "
8) Kahrle	21 " — "	Mittelam Erwat	" 2940 "
9) Jurrenng	21 " 45 "	Kahrlam Ralnin	" 3010 "
10) Fohde	21 " 45 "	Behtulam Grinberg	" 3010 "
11) Schnematsch	22 " — "	Mahrtinam Schmithe u. Mittelam Reibold	" 3190 "
12) Mas-Swihle	22 " 45 "	Antscham Andermann	" 3375 "
13) Abomin	23 " — "	Jahnam Pulfie	" 3335 "
14) Dubze	23 " — "	Jahnam Zillenber	" 3220 "
15) Surde	23 " 45 "	Jahnam Erwald un Jahnam Lubberg	" 3290 "
16) Kalna Beite	25 " — "	Jahnam Salde	" 3000 "
17) Pellit	25 " — "	Mahrtinam Erwald	" 3625 "
18) Limbe	26 " — "	Ehwertam un Jurram Bauslicht	" 3900 "
19) Pella	26 " 45 "	Kahrlam Annen un Pehteram Kweese	" 3710 "
20) Plifka	27 " — "	Jahnam Kraslin	" 3780 "
21) Mutte	27 " — "	Mittelam Kluge	" 3782 "
22) Appin	28 " — "	Lauram Sachtal un Kahrlam Mittelsohn	" 4200 "
23) Leies Beite	28 " — "	Jahnam Kraslin	" 4200 "
24) Risse	28 " 45 "	Mittelam Appin un Jahnam Behrsin	" 4132 "
25) Empeter	30 " — "	Jehlabam Berg	" 4200 "
26) Wiodus Beite	33 " — "	Jahnam Sadde	" 4340 "
27) Lohsche	33 " — "	Mittelam Wihdas	" 4290 "
28) Wezs Kohsche	33 " — "	Jurram Kreile	" 4785 "
29) Belte	33 " — "	Jahnam un Jurram Mittelsohn	" 4620 "
30) Leel Swihle	33 " — "	Pehteram Zillinberg	" 5280 "
31) Dselfematsch	33 " 45 "	Mittelam Erwald un Kahrlam Kreile	" 5025 "
32) Schaffar	34 " — "	Kahrlam un Jurram Leikart	" 5440 "
33) Kreile	34 " — "	Jahnam Kreile	" 5440 "
34) Jaun Kohsche	34 " — "	Jehlabam Dsfolin un Jahnam Sattle	" 4760 "
35) Bahwul	38 " — "	Jurram Remmert un Mahrtinam Frischnfeld	" 5890 "
36) Spriggul	38 " — "	Kahrlam un Mahrtinam Ertner	" 5320 "
37) Kohken	41 " — "	Mittelam Grinberg	" 6560 "
38) Mattin	42 " — "	Kahrlam Mattin	" 6720 "
39) Puffe	23 " — "	Jurram Gran	" 3266 "
39 zeemati	1037 d. 46 gr.		par 149,940 rub.

Dalderis zaur zaurim rehkinajoht maksfa kahbus 144 rubkus. — No 39 pahrdohsteem zeemateem tik ween diwi irr leelaki ne ka 40 dalderi un diwi masaki ne ka 15 dalderi. — Kad leelaks skaitls pahrdohsta zeematu, kas pee weenas muishas peederr, teef isfluddinahts, tad katurreis mekleju, wat daschahrt gruntineeki fewim arri skoblas zeematu, kaut ir maju, pirkuschi. Sigguldeeschi, ka rahdabs, to nau darriuschi. Pehz mannas praschanaš skoblas buhschana wisflabbat' zaur skoblas zeemata pirk-schannu teef apgahdata un prohti us behrnu behrneem. No rentineekeem to sinnams newarr pagehrecht, ka winni skoblas zeematu pirk, jo winneem jau nau nelahdas ilgal' palikschanas drohschibas. Bet kad es sinnu: tas zeemats irr mans, te es palikschu, te behrni un behrnu-behrni dsihwohs — kam tad es to par gruhthu turretu, pee skoblas zeemata pirk-schanaš sawu dattu maksah? Sewim un sawejeem par labbu gruhthumu usnemt zilwekam jau gruh't' nenah-kahs. — Kad tee 39 gruntineeki weenu skoblas zeematu, 10 dalderus leclu, buhtu pirkuschi un ja schis skoblas zeemats pehz dalderu wehrtibas tik pat buhtu maksajis ka tee zitte zeemati, prohti 144 rubtus par dalderi, tad katram gruntineekam tik ween 37 rubti sudraba buhtu bijuschi jamatja.

Isgahjis gads gan bij gruhths rentineekeem un gruntineekeem. Bet schinni ruddeni schehligais Deewš muhs swehtijis, ta ka netruhst ne maies ne linnu. Linni ka dsird gan tik dahrgi ne-effoht ka pehrn. Tomehr labbat', kad pahrdewejam papilnam to pahrdohht, kaut arri drusku masat' tiftu maksahs, ne ka kad pahrdewejam mas to pahrdohht, kaut arri dahrgi tiftu maksahs.

Wezzais un jaunais.

Wezzais. Woi tas teefa, ka dsirdu, ka Juhs kahdi trihs beedri ween effoht zehluschi tahdu beedribu, kas teem 50 nodsihwoteem brihwibas gaddeem par pateizibas peemianu gribboht gahdaht, lai bahrinu un nabbagu behrneem un arri ubbageem, teekoht wairak prahta apgaismoschana, nekā lihds schim teem teef.

Jaunais. Tas irr rittigi teefa, ta irr muhsu zenschanahs, ka lai to mehrki warram panahkt.

Wezzais. Bet kapehz Juhs to tik kluffinahm darrat un zitteem arr sawu nodohmu ne-isteizah? Es dohmaju, ka zitti ar preeku pee Jums buhtu peebeedrojusehes, ar palihdsigahm rohkahm, — tad warrubht ka sawu mehrki jo drihs warretu panahkt.

Jaunais. To mehs arr' eefahumā dohmasjam, — bet kad daschus, us ko bij wairak zerriba, usaizinajam, tad tee ne tik ween muhs atraidija, bet wehl palikka mums par prettineekeem. — Tas pehz mehs zeescham kluffu! Sawu nodohmatu darbu mehs usfahkam tai 25. Merz f. 1869tā gaddā. Bet kad mehs to pagahjuschu pufsgaddu pahrsfattam,

tad ar preeku redsam, ka muhsu darbs (lai gan tohti mašs), tad naw wis bes augteem.

Wezzais. Ko tad Zuhš wišspirmaf eefahkat un fo taggad darrat?

Saunais. Wišsu pirms mehs fapirkam kahdu daku grahmatu, un tad tai 23. Merz mehnes deenā mehš isdewam usaizinaschanas sihmes zaur pehrmindereem, fatrā pagastā pa weenai, ar to luhgšchanu, lai pehrminders fatris fawā pagastā ismelle tahdus bahriņus un nabbagu behrnus, kas kahro daschadas grahmatas lassihst, un kam naw kas tahs dohd. Tahdus lai ar tahm no mums dohtahm sihmehm suhta pee mums, swebhtdeenā kad nahf us basnizu, tad mehš tahdeem dohšim grahmatas us lassifchanu, bes maksas. Un ja paschi behrni nespehjt atnahkt, tad ar to sihmi warr kaut kahbi no tahm mahjahm pee mums peenahkt, kad nahf us basnizu. Tā tad tai 28. Merz jaw trihs behrni pee mums atnahja un ar pateizibu fanehma tahs no mums dohtas grahmatas. Tschetras neddetas wehlat mehš jaw flaitijam 10 behrnus.

Wezzais. Woi tad wišsi fanahja, zil bijat usaizinajuschi?

Saunais. Til knappi pufte. — Un warrbuht, ka buhtu gan wehl wairaf fanahkluschi, kad til buhtu sinnajuschi. Zittas isfluddinaschanas wairaf neusdrihsstejamees islaist, tapehjt, ka wairaf beedru ne warrejam sadabbuht. Bet us preekschu zerram, ka labbaki weifsees ar beedreem.

Wezzais. Es gan labprahht wehletohs dsirdeht, us kahdu grunti Zuhš fawu beedribu effat dibbinajuschu?

Saunais. To Zuhš jaw paschi man, pirms bijam eepasinnuschees, isteizat! Un es arr to labprahht ar ihseem wahrdeem Zums gribbu isteikt: Bahriņi un nabbagu behrneem il gaddus doht grahmatas us lassifchanu bes maksas, un zittas pawifsam atschinktoht. Par ubbageem gahdaht, ka lai winni tiltu atswabbinati no tahs neleetigas deedeleschanas, un nepareijas Deewa wahrdu walfoschanas.

Wezzais. Paldees, draugs, par pastahstijumu, schoreij naw laika ilgaki kawetees, bet es drihsjt Zuhš atkal apmekleschu un tad es israudsišchu few wairaf laika ar Zums parunnatees. G. R—z—n.

Krohna muifschu isrenteschana.

(Slatt. Nr. 1.)

3schā Februar 1870.

Widsemmes gubernija un Tehrpatas aprinkti.

10) Jaepern m., pee ka peederr 2 sudmallas, 1 frohgs, 2 schenki, 77 deff. dahrsas un arramas-s., 90 d. plawu un 62 d. gannibu.

11) Spantau m., pee ka peederr 1 frohgs, 108 deff. dahrsas un arramas-s., 43 d. plawu un 75 d. gannibu.

12) Wezz-Tennasilm m., pee ka peederr 1 sudmallas, 2 frohgi, 1 schenkis, 125 d. dahrsas un arramas-s., 97 d. plawu un 211 d. gannibu.

13) Holstjers m., pee ka peederr 1 sudmallas, 2 schenki,

187 deff. dahrsas un arramas-sjemmes, 68 deff. plawu un 151 d. gannibu.

14) Wezz-Suislepp m., pee ka deederr 1 sudmallas, 95 deff. dahrsas un arramas-sjemmes, 41 deff. plawu un 83 deff. gannibu.

15) Flemmingshof-Wottigser, pee ka peederr 2 sudmallas, 4 frohgi, 2 schenki, 8 d. dahrsas un 137 tihrumasjemmes, 82 d. plawu un 102 d. gannibu.

16) Saaremois m., pee ka peederr 2 schenki, 27 deff. dahrsas un tihrumasjemmes, 23 deff. plawu un 22 deff. gannibu.

17) Tschorna zeema frohgs un ta ehka preeksch turgus Flemmingshof-Wottigserē, pee ka peederr 0,67 deff. dahrsas un tihrumasjemmes uu 0,06 d. plawu.

Kas pee scheem torgeem gribb buht par lihds-fohlitajeem, teem waijag preeksch torgu eefahlfchanas lihds pulksten 12 pufsdeenā peenest leezibu pahf fawu dsihwes-kahrtu un to waijadsiģu salogu, kam waijag til leelam buht, ka ta gadda rente isnefs. Pahf wišsu, kas tē wehrā ja-leef un kahda tahm muifschahm eenahlfchana, pilnigas sinnas warr dabuht fatrā laika Baltijas Domehnu teefas-nammā un arri pee to weetu aprinka kungeem. Sawas fohlfchanas arri warr peefuhstihst ar aischegeleteem raksteem.

(Zs Widj. gub. awiſehm Nr. 149. 1869).

Kas irr — kesa?

Isgahjuscha waffarā gahja Neiland kungs pee Rihgas pahf Daugawas tiltu zigarru smehkedams, un gribbedams sinnaht, zil pulkstens, iswell fawu keschas-pulkstēni un flattahs us ta. Tai paschā azzumirklī nahf winnam saldats pretti, gribbedams to nemt zeet, tadeht, ka irr aisleeģts pahf tiltu stai-gadameem tabaku smehkeht. Bet Neiland kungs negribb fewi liktees peefpest, nemm zigarru no muttes un gribbedams to eefweest uhdeni, pahrmaina rohkas, — pahfweesch pulksteni pahf tilta lehnehm dau-gawā, un eebahsch deggofschu zigarra gallu westes keschā. — Saldats Neiland lungu peetur. Neiland kungs leedsahs, ka ne-effoht smehkejis, bet patlabban fahf nahkt duhmi no westes keschas ahra un peerahda, ka irr gan wainigs. Nu Neiland kungs teef fanemts zeet, aiswests us polizeju, kur tam waijadseja strahpi aismakfahht; bes tam wehl keschas-pulkstens guft daugawas dibbinā, un westei leels zaurums isdedsis. — Tas irr — kesa!

A. R. . . fct. . . sch.

Atbildes.

M. J. D—l—g. Zuhsu rakstas esmu fanehmis, bet tā rahoahs, ka tahdā kahrtā, ka winni taggad irr, tohs newarreschu usnemt. Pateizu par Zuhsu labbu prahtu. Nedjesim!

M. Sch—b—g. Pateizu par Zuhsu patihlamu reifoschanas aprakstu! Usnemfchu tuhlin, kad ruhme buhs. Mahjas weefis schim brihscham baggati apgahdabts ar teizameem raksteem. A. S.

Grahmatu sinua.

Pee grahmatu pahrdewejeem Bakmeister un Bruger palikka gattawa un pee Mahjas weefa drikketaja Ernst Plates, ka arri wišsur, kur Latwifskas grahmatas pahf dohd, irr dabbutama schahda jauna grahmata:

Waddons zaur Katkisma-mahjibahm. Luttera draudses ffohlmeistereem, jaunelkeem un Deewa wahrdu mihtotajeem par labbu farakstijis G. Gruner, Subbates mahjitajs.

H o r a d i f c h a n a

to 2trā Janvārī f. g. izlošsetu pirmās leeneschanas 5 procentu naudas biļetū ar usdewehm, kurras liffumi
13tā Novembrī 1864 wišaugstaki apstiprinati. Lašfi Mahjas weefi Nr. 49, 1864.

Ser. №	Biļ. №	Winneste rubl.	Ser. №	Biļ. №	Winneste rubl.	Ser. №	Biļ. №	Winneste rubl.	Ser. №	Biļ. №	Winneste rubl.	Ser. №	Biļ. №	Winneste rubl.	Ser. №	Biļ. №	Winneste rubl.
6	37	500	2,867	27	500	5,710	2	500	9,365	39	500	11,895	5	500	15,823	48	500
21	50	500	3,014	18	500	5,856	38	500	9,512	36	500	11,903	45	500	16,103	31	500
97	24	500	3,072	40	500	5,909	6	5,000	9,522	21	1,000	12,027	48	500	16,175	44	500
151	37	500	3,106	17	1,000	5,933	4	500	9,585	43	500	12,057	46	500	16,273	41	500
390	24	500	3,130	41	500	6,293	30	500	9,727	5	500	12,101	36	500	16,287	4	500
469	11	500	3,195	36	75,000	6,294	21	8,000	9,740	42	500	12,107	48	500	16,531	34	8,000
491	28	500	3,203	49	1,000	6,367	49	500	9,790	7	500	12,223	27	500	16,645	28	500
525	46	500	3,256	41	500	6,423	12	500	9,800	12	500	12,291	10	500	16,769	36	500
567	42	500	3,279	6	500	6,562	29	500	9,827	45	500	12,334	37	500	16,781	3	1,000
607	50	500	3,306	1	500	6,876	28	500	9,880	38	500	12,368	28	500	16,861	42	500
678	37	500	3,342	39	500	6,877	49	500	10,028	42	500	12,412	34	500	16,887	48	500
689	21	500	3,412	40	500	7,005	44	500	10,125	20	500	12,510	1	500	16,902	30	500
706	39	500	3,418	9	500	7,014	9	500	10,150	42	500	12,648	43	500	16,921	24	1,000
736	22	500	3,435	6	500	7,049	27	500	10,179	22	500	12,816	19	500	16,933	9	500
832	3	500	3,495	8	500	7,060	23	500	10,307	33	500	12,841	7	500	16,955	2	500
1,036	19	500	3,559	22	500	7,110	23	500	10,309	17	500	12,861	22	500	17,175	17	500
1,062	17	500	3,563	19	200,000	7,110	3	5,000	10,336	14	500	12,935	30	10,000	17,254	50	500
1,104	46	500	3,638	26	500	7,153	16	500	10,354	11	500	12,992	24	500	17,264	25	5,000
1,174	26	500	3,823	26	500	7,292	19	500	10,445	21	1,000	12,994	19	500	17,300	46	500
1,246	2	500	3,830	31	500	7,374	43	500	10,547	47	500	13,059	20	500	17,380	9	500
1,318	15	500	3,848	36	500	7,507	14	500	10,559	31	1,000	13,074	29	500	17,423	33	500
1,334	43	500	3,904	23	500	7,532	12	500	10,611	2	500	13,079	30	500	17,451	41	500
1,418	40	1,000	3,996	22	500	7,565	15	500	10,681	9	500	13,232	49	500	17,634	40	500
1,464	47	5,000	4,010	40	500	7,670	46	500	10,725	48	500	13,486	13	500	17,783	9	500
1,480	32	500	4,053	38	500	7,809	1	5,000	10,730	30	500	13,487	18	500	17,816	29	500
1,570	34	500	4,057	13	500	7,940	23	500	10,826	45	500	13,533	41	500	18,053	31	500
1,706	49	500	4,097	42	500	7,989	22	500	10,891	16	500	13,548	28	500	18,053	11	500
1,762	37	1,000	4,176	2	500	7,997	36	500	10,947	42	500	13,620	48	500	18,182	48	5,000
1,770	13	500	4,210	38	500	8,045	17	500	11,031	31	500	13,923	40	500	18,189	13	1,000
1,805	45	500	4,376	27	500	8,077	48	1,000	11,051	27	500	13,994	14	500	18,469	42	500
1,825	50	500	4,431	20	500	8,125	48	500	11,109	5	500	14,023	2	500	18,545	43	500
1,827	9	1,000	4,448	10	500	8,182	36	500	11,177	49	1,000	14,054	24	500	18,678	37	500
1,883	3	500	4,454	44	500	8,261	31	500	11,140	43	5,000	14,283	11	8,000	18,780	17	500
1,941	24	1,000	4,496	35	500	8,272	30	500	11,219	48	500	14,352	1	500	18,827	4	500
1,951	32	500	4,742	23	500	8,302	47	500	11,227	4	500	14,360	11	500	18,851	42	500
1,962	3	25,000	4,844	1	500	8,320	15	500	11,306	48	1,000	14,390	22	500	19,156	19	8,000
1,980	30	40,000	5,056	6	500	8,332	3	500	11,346	11	500	14,510	24	500	19,158	14	1,000
1,989	32	500	5,060	44	500	8,414	17	500	11,347	40	500	14,756	3	1,000	19,336	42	10,000
2,045	48	1,000	5,100	37	500	8,641	25	500	11,413	35	500	14,807	25	500	19,415	46	500
2,282	4	500	5,235	41	500	8,688	38	500	11,418	2	500	14,885	3	500	19,437	23	500
2,347	14	500	5,266	29	500	8,749	38	500	11,434	28	500	15,036	22	500	19,457	8	5,000
2,349	41	500	5,311	22	500	8,873	44	8,000	11,505	26	500	15,047	41	500	19,506	26	500
2,383	34	500	5,317	49	500	8,889	42	500	11,518	21	500	15,126	41	500	19,569	30	500
2,550	31	500	5,381	1	500	8,932	43	500	11,530	49	500	15,343	18	500	19,591	46	500
2,602	46	500	5,442	27	500	8,992	20	500	11,593	1	1,000	15,358	6	500	19,621	48	500
2,647	32	500	5,497	31	500	9,009	13	500	11,594	28	500	15,383	21	500	19,677	17	500
2,693	35	500	5,511	31	500	9,087	13	500	11,689	14	500	15,547	7	500	19,702	22	500
2,764	15	500	5,533	18	10,000	9,313	47	500	11,788	44	500	15,563	14	1,000	19,845	38	500
2,824	50	500	5,539	31	500	9,352	11	500	11,823	14	500	15,625	34	500	19,964	28	500
2,826	5	500	5,584	50	500	9,363	1	500	11,891	36	500	15,668	47	500	19,991	27	500

Kohpā 300 winnesti par 600,000 rubteem.

Kurras biļetes zaur lohseščanu atpakkāt nemtas un us preešču wairs nederrečs.

Serias nummuri: 270. 355. 422. 1,155. 1,273. 1,928. 2,707. 3,395. 3,897. 4,341. 4,410. 4,618. 5,047. 7,708.
7,720. 9,173. 10,823. 10,845. 11,542. 12,105. 12,125. 12,267. 13,300. 13,368. 13,602. 13,683. 13,687. 13,985. 14,177.
14,734. 14,952. 15,308. 15,374. 15,413. 15,640. 16,762. 16,798. 16,816. 18,206. 18,288. 18,821. 19,272. 19,612. 19,838.

Andeles-šinnas.

Rihgā, 9. Janw. Laiks lehs un jauks.

Linnu-tirgus. Šinnis deenās malfaja par kroņa linnem 38 lihs 44 rub. un par bralla no 36 lihs 40 rub. par birtawu. Braščetas linnu-šehlas — rub. — lap. par mužzu.

Sihla andele. Puhrs kweešču 4 r. 50 l. lihs — r. — l. rubju 2 r. 80 l. lihs — l. meešču 250 lap. lihs — l. ausu 1 rub. 20 lap. par puhru. Puhrs kweešču miltu 4 r. 50 l. lihs 70 l. rubju miltu 2 r. 50 l. lihs — r. — lap., bišdeletu rubju miltu — r. — l. meešču putraimu 2 r. 80 l. lihs — r. — l. griftu putraimu 3 r. 85 l. lihs — r. — l. ausu putraimu 4 r. 80 l. grubu putraimu

— r. — l. siru 3 r. 50 l. lihs — r. — l. kartupeku 1 r. 10 l. lihs 20 l. Pohds fweeča 4 r. 50 l. lihs 4 r. 80 l. Mužza fahls: far-tana 6 rub., 25 l., balta rupja 6 rub. — lap. fimalla — rub. — l. al-mena fahls — rub. — lap. — Silkeš lasdu mužzā 12 rub. 50 l., egļu mužzā 11 rub. 50 lap.

Naudas tirgus. Balis banka biļetes 87½ rub., Biš. usfal-lamas šihlu-grahmats 100 rubl., neusfalkamas 92½ rubl., Rihgas šihlu-grahmats — rub., Kurjemmes usfalkamas šihlu-grahmats — rub., 5 procentu usdewu biļetes no pirmas leeneschanas 156 rub., no ohtras leeneschanas 157 rub. un Rihgas-Dinaburgas biš-ju-zeļa akšijas 124 r. un Rihgas-Jelgawas bišju-zeļa akšijas 109 rub.

W. G. N. N. 2 l'assam scho fluddinafchanu:
Kad pebz augstaku teefu sreeduma Wez-Pre-
balgas rekrufschu beedribas nautu teel ikballita,
iad wiffi ter, kas schos pebeigds gardos tai nautu
eemalfajufcht, teel uzaizinati, libes 3. April f. g.
pee Wez-Prebalgas walts waldischanas uscob-
tees. Natra neddelu teel ween pirmbeendz, kur
iad to nautu zil ienahls warrehs sanemt.
Kas libes tam lailam ne-uscobtees, tee wehla'
netls peenemti.

Wez-Prebalga, 3fta Janwar 1870. 3
[N. 6.] J. Korner, walts-wezjalajs.

No zenures atwehlehts. Ribga, 9. Janwar 1870.

Atbildedams redaktehrs: N. Leitan.

Sluddinafchanas.

Wiffadi raksti is Latweefchu
wallodas **Wahju un is Wahju**
wallodas **Latwiskla**, teef pahrtul-
foti, ka arri luhgschanas: un sub-
dribas-raksti us pastelleschanu min-
netas wallodas pagattawoti **Wet-
terburgas Uhr-Ribga, Karlines-
(jeb weza Mirronu)** eela Nr. 2
fehda.

Latweefchu labdarri-fcha-
nas beedri tohp luhgti, sreib-
deenā tai 25. Janwar f. g. Latwee-
fchu beedribas nammā pullstien 5ds pebz pufereenas
fanahst, kur topš preelshā l'itā: 1) beedribas
gadca darrifchanas un reffinumi un 2) tomitejas
pawairofchana un wehleschana; pebz tam bubs
weefigs wallars ar musifku un dieerashanu,
kursh sahfees pullstien 7ds. Weedribas lartēs irr
ustrahamaē. Dollibu pee weefiga walkara warr
nemt til Latweefchu labdarri-fchanas un Latwee-
fchu (wibreeschu) beedribas lohjetli, ar familijahm,
bes lahds mofka.

Labdarri-fch. preelshneezi ba.

Dar u finnamu, ka es ar augstakas slohlu-
walkifchanas atwehlechanu, Jaunjelgawā
(Friedrichstadi) meiteefchu-slohlu eerikteju, kurrā
behri no 8. libes 13. gaddam ukenemti un da-
schadōs slohla-sinnofchanas un meiteefchu roh-
kas-darbā mahjiti tohp. Schi slohla irr arriofan
faweenota ar pensiones-eerikteschana.

Jaun-Jelgawā, Dezember 1869. 1

Aline Rosenberg.

Behri, kurri Ribgas slohla apmelle, warr
kohrteli un leftri dabuht Jaun-eelā Nr. 19, Was-
lawas Uhr-Ribga pee madam Grewe. 2

Walmeerā

behri, kas slohlaē eet, warr kohrteli ar un bes
pahrikkas dabuht. Klachtalas sinnas grabmatu
bohre pee C. O. Trey pee Luttera basnijas
dabbujamas.

200 Strahdneeki

par labtu olgu preelich flidreru pataisfchanas
teel tai meshā pee Dubnesera-Suge trohgā mekleti.
Klachtalas sinnas dabu turpat. 2

Kabdas 4 merites no Kurtes deslu-
zeta stanzjas, Sallaspils draufē, ja-
isweeb no Krepin-mahjas fahini seemā labdas
500 tubiloffes mergela (balta mabla). Tuwakas sin-
nas pebz lai ter, lam luste, scho iswefchana ukenem-
teek, pee laila peemelcabs pee Kahl. Kr. Schmidt
lunga Ribgā, winna kontori pee Zuhlu-wahrteem,
rahtelunga Schaara nammā.

Pogosta waldischanas teel pafemmigi luhgtas,
fawcem pagosta lohjakleem augfcheju uzaizina-
fchanu drihsā laila finnamu darriht. 1
Ribgā, 15. Dezember 1869.

No pelizeas atwehlehts. Drihtēhts un dabbujams pee bilshu- un grabmatu-erikletaja Ernst Plate, Ribgā, pee Wettera-basnijas Nr. 1.

Kol kas schujamas maschinees,
Weclera un Wilsona schujamas maschinees no 50 libes 70 rubl. sudr.
Singera schujamas maschinees " 60 " 75 " "
Kopenhagens schujamas maschinees " 45 " 65 " "
kurneelu schujamas maschinees par 90 " — " "
strobderu schujamas maschinees " 75 " — " "
libes ar tahm jaunahm Amerikanefschu palihga-maschineem (appara'cem)
pahredoht ar apgalwofschanu

N. Auasburg, Kungu-eelā Nr. 18.

Mahziba, ka ar tahm maschineem jastrahea, teel par wetti dohta. 3

Tai 28. Janwar 1870 iifs pee Ehr-
bergumifchas (Laubes) pagosta teefas,
Jaunjelgawas aprinki, tahs Ehrbergumifchas
Wekkeru kalpa mahjas libes ar to Weklera trohgu
wairakfoblitajam pahredohtas. Klachtalas sinnas
warr latru deihdi dabuht pee Ehrbergumifchas
ofimilunga baron Sabu, Jelgawā, Pastes-eelā
Nr. 17, un tapat arri Ehrbergumifchā pee me-
schalunga Jakobohn. 1

Pee weenas rentes-weetas warr
us 3 un wairal gaddeem weens
dalkineels ar 1000 rubl. juer.
peestahtees, pee brihwās pa-ehfchanas un aylohp-
fchanas dabu par gaddu 150 rubl. juer. no
tahs naudas projentes, turklat ta semmes wir-
schafte ja-ustraga.

Klachtalas sinnas dabu Ribgā, tai 26ta
Janwar f. g. pee Ernst Plates grabmatu
drihtetaja fantori. 2

Weena mahja pahro dama Saffalauka, Ale-
fander-eelā Nr. 34 pee B. Müller, kur arri 3 diih-
wejamas istabas, stallis, wahghfhis un weens
mubra-pagrabs un 3 puhra-weetas semmes, ka arri
weens lohlu dahf peederrigs. 2

Mohderneels un feeru-taifstaj
warr Jauna-muischā, Krimuldes
draufē, labu weetu dabuht. Klach-
talas sinnas Jauna-muischā jeb Ribgā, Zektaba-
elā bekkera meistera Vogel nammā Nr. 3 aug-
fcheja tahschā. 2

A. Th. Thiefs,
wezaka

Englischu magashne Ribgā,

pahredoht stempeletus besmerus no wiffada leeluma,
Engelischu dehtu-, schlehrs-, ofinamu- un diih-
leru-fahgus, Ehstreifeeschu istapies un labatakhs
wihles.

Walmeerā

(pee jauna brakta)

irr dabbujamas un teel peedahwatās par itt lehtu
jennu wiffadaē fortes pehrwanna- un mahlderu-
pehrwes, tehja, zullurs, lappija un t. j. pr.,
tehraudu- un glahschu-prezjes, fahjantfu un rak-
stamas leetas, wehnera-twiste, strilli un fchnoh-
tes un t. pr. C. G. Henschel,
Treijsa nammā.

Labras sahles, ar to firgus no
fauhahs un arri no flapjabs spretjas
warr isahrscht, pahredoht
Albert Drescher,
Ribgā, Jelgawas ahripilsehtā.

Schjesmuischā irr peens isoch-
tamē.

Willa

irr dabbujama par lehtu jinnu Wehterburgas
ahripilsehtā, Kalku-eelā Nr. 20 tai ebraufschana
"Ballohe." 2

Jaur scho finnamu daru, ka
mannā grabmatu-bohdē arri warr
labbus faufus ziggarus, tabbafu un
papirofus pirkt dabuht. 1

W. Rudolf,
Walf pilsehtā.

Mañ ehgla-arkit pa 5 rubl. 50 lap.,
taps turklat peederrigas dallas (leetas)
pa 1 rub. 50 lap. linnu malkamee ratti un raita
ipeeki pa 2 rub, plihies pa 4 1/2 lap. mahzina,
mañ lehti pa 6 un 8 rub., fchugguna foppa-
krusti no 3 rub. eefahfchoht, ma-as ugguns-
un dahra-fprizjes, wifs no labba materiāla pagat-
tawohs, teel pahredohts tai fchugguna- un ma-
fchimu-fabritli no 3

W. Jekewik,

fabrikas-magashne atrohtahs Sin-
der-eelā Nr. 10, Seeka nammā.

Kappa-afminus un frustus

no marmora-, granites- un smilshu-afmena tai-
filitus, pahredoht no 10 rubli gabbalā eefahfchoht,
leelā Alefander-eelā Nr. 15. 2

C. Sack, bilshu-zirtejs.

Wiffeem manneem draugem un kun-
dehm dohdu to sinnu, ka es sawu wihna-
pagrabu atkal ar jaunahm prezehm esmu
apghdajis un peedahwaju wihnu, rummu,
porteru un t. pr. par lehtakeem jenneem.
Labbu un ustrizigu apdeeneschana apsoh-
lidams luhdu ar fawahm waijadfihahm
manni apmekleht.

Karl Gufsler,

de Chey nammā pee wezjeem
Smilshu wahrteem, prettim
Medlich f. Eng. magashnei.

Ahnu-muischinā (Hahnenhof), netahli no Wille-
neelu basnijas irr ta peena rente isohhdama.

13. Dezbr. irr no Leel-Straupes pilsmuischas
weens medrkalka suns (Assenpischer) pasuddis;
winich irr us mugguras melns, wiffur jittur
pellels, firnas- woi jalka-spahwā ar hruppi ap-
greetahm astim un asti, wahrā: „Wiffi.“ —
10 rubl. pateizibas algas teel malfatas tam, kas
winnu atpalkat atgahdo, woi sinnamu doht, kur
winich dabbujams. Pehdigi peminneta lahrtā
ta sohltā alga iifs iemalfata pee sunna fanem-
fchanas tai weeta, kur winich atraddifeeē. 1

Muhka purwis.

(Statt. Nr. 1.)

II.

Stundas un deenas pagahja, kamehr beidsobt ta kashu deena klast bija.

Tahs neddefas preeksch kashahm Denjons bij pawaddijis, sawu mahju kreetni fataisibt us jaunas feewas usnemschanas. Taggad wiss bij pabeigts. Mahja bij apfobhta un ispuschkota ka bruchte un kahroja, sawu jauno zeenigmahiti apfweizinaht.

Wehla wakkara, tanni deena preeksch kashahm, dakteris weenu wahjineeku bij apmeklejis. Kad pahnahza, tad bruchte mahjinai garram bij ja eet. Swezze apleezinaja, ka Else wehl neguktoht. Sirds winnam nekahwa garram eet. Kalpone durwis attaisija un dakteris ahstreem fohleem eegahja istaba.

Else sehdeja us krehflu un sawu gihmi ar abahm rohkahm apklahdama kluffi raudaja.

Kad Denjons to redseja, tad winna waigs palikka balts ka palags. Winsch jau gribbeja apgreestees un aiseet. Bet Else winna eeraudisija un peesteigdarrees bruchtganam peelohzijahs, itt ka isbihjees behrs, kas sawu aissahwetaju usgahjis.

"Bil preeziga esmu, ka tu nahzis!" ta Else issauzahs, attal no jauna raudadama.

"Es jau faktu tizzeht, ka es labbak' buhtu darrijis, kad nebuhtu nahzis." Ta Denjons fa-ihdsis fazzija, dohmadams, ka Else sawu pirmo wihru apraudobt.

"Wai deht mannahm affarahm dusmojees?" ta prassidama Else bruchtganam sawu kreiso rohku rahdija. Pirmo wihra laulibas grehsens wehl bija us trescho pirkstu. Pirksts bij farkans un ustuhzis.

"Reds sche, kapehz esmu raudajusi! Es tewim esmu apfohlijusi, ka preeksch rihtdeenas to grehsenu nonemschu. Es arri esmu probwejusi. Bet, al tawu brihnumu! pirksts peepeschi ap grehsenu tuhzis, ta ka grehsenu newarru nowillt, kaut gan warrigi esmu puhlejusees. Tu gan par to smeesi. Bet mannim sirds bihstabs un es prassu: kahdu nelaimi schis brihnums eesihme?"

"Nebihstees! gan tewi no scha prettineeka atpestischi!" Ta fazzidams Denjons no masas kastites iswilla affu rihtu un to grehsenu gribbeja nokneebt.

Bet Else nekahwa: "Ne! luhdsams ne! lai grehsens wehl lihds rihtam sawa weetä paleel. Ja patti winna newareschu nowillt, pirms us Deewa nammu eimu, tad tu to warri nokneebt. Es no wezzahs buhschanas newarru schirtees, pirms jauno eefaktu."

Denjons panehma abbas Elses rohkas un gan-drih dusmigs fazzija:

"Else, ja tawa sirds lihds ar tawu pirmo wihru kappä eekahpusi, tad falki to. Wai tad mannim wissu buhs atdoht un itt neko pretti dabubht?"

"Al, tad tu dohma, ka mannim sehchl, ka pee

tewim eemu?" ta Else fazzija — "ka tu gan ta warreji dohmaht? Tizz' mannim drohschi: manna pirma mihlestiba bij weena behrna mihlestiba. Es toreis jau arri zits nekas nebiju ka behrs. Manna taggadeja mihlestiba irr ta ihsta, pilniga mihlestiba. Es jau to neleedschs, ka Klawerianu esmu mihtojusi. Bet ar tahdu mihlestibu winna taf nekad ne-esmu mihtojusi ka tewi!"

Nu Denjons palikka meerä un aiseedams pats pee fewis fazzija: "Slawehts Deews! winna irr laimiga! Winna teescham manni mihsto. Winna ar mannim tuhstoschreis laimigaka buhs, ne ka ar Klawerianu buhtu bijusi, kas mannu pehrli, mannu mantu nemahzeja zeenih. Paldees Deewam! Nu Else mannim peederr! Pehz til ilgeem gaddeem mannim peederr! Wehl weena patti nakts un tad riht — riht!"

Laulaschanas stunda us pullsten dewineem no rihta bij nolikka, jo Denjons til labb' ka Else pee sawahm kashahm labpraht nekahdu trohskni negribbeja. Mahzitaja feewa gandrihs tas weenigs weesis bija. Pullsten dewinds winna riktigi atnahza basniza.

Gaifs bij miglains un aulsts wehsch ap basnizu plohsijahs. Paschulair' Katerene pee fewis dohmaja: "Ja mans wihrs mirtu, wai es winna gan ta pat aismirstu, ka Else sawu pirmo wihru aismirfusi?" — kad peepeschi bruchtgans eenahza basniza. Bet kahds tad bij bruchtgans! Denjonam gan sinams nekad nebij fahrti waigi. Bet taggad winsch jau wairs ne-isskattijahs ka zilweks, bet ka lehms jeb lihks. Kahdas breefmas tad Denjons bij peedfihwojis? Wai warrubht kahds no kappa bij iszehlees un winnam parahdijeis?

Katerene dohmaja, ka Denjons warrubht ahrprah-tigs palizzis. Bet kad winna redseja, ka dakteris wissu pehz kahrtas darrija, tad schahs dohmas bij ja-atmett.

Wezza Soppe arri bij basniza un ar plattahm azzim us sawu kungu skattidama brihuidamees man-nija, ka Denjons dseesmu grahmatas lappas usschlihra un ka winnam rohka ta trihzeja, ka grahmata bij janoleel. Ta pat arri Soppe redseja, ko Katerene ne-eewehroja, ka dakteris us bruchti gaididams weenu-mehr sawas luhpas lohda.

Pehz kahdu brihdi Else atnahza. Winna skaiста isskattijahs ka engelis.

"Teescham," — ta Katerene pee fewis dohmaja — "kad Else bruchtgana gihmi redsehs, tad isbihsees."

Bet Else neko neredseja un neweenu paschu reis sawas azzis nepazehla. Weenreis ween Else trihzeja, kad Denjons ar sawu rohku itt ka ar ugguni winnas rohku apkehra un speeda. Un ohtfahrt winna trihzeja, kad mahzitajs tohs wahrduhs teiza: "Ko Deews irr saweenojis, to neweenam zilwekam nebuhs schkirt." Jo tanni pascha brihdi Denjona karsta rohka peepeschi palikka aulsta ka nahwe.

Laulaschana bij pagallam. Denjons feewu aij-

wedda uf mahju. Wezza Soppe durwis atwehra. Sau preefchima ittin flaiſti bij iſpuſchſota. Bet wehl flaiſtaka un glihtaka dſihwojama iſtaba iſſkattijahs. Denſons leelu naudu bij iſteherejis, ka lai wiſſa mahja ſpihdetu un mirdſetu, jaunai ſeewai par gohdu un preeku.

Ka patz Denſons aiſ leela preeka buhtu ſpihdejis, to newarreja wiſ ſazziht. Wiſſch turpretti azzim redſoht ar melnahm dohmahm kahwahs, kaſ winnam ſirdi apgrubtinaja, ta ka Elſe noſkummuſi praſſija, wai wahjſch effoht?

„Wahjſch? Ne wiſ! Mannim nekaſ nekait!“

„Bet kam tad tu tahds wahjſch iſſkattees? Kaſ tewim irr?“

„Eſ biju padebbeſchös — jeb uggunî.“ Ta wiſſch paſmeedamees atteiza.

„Bet nu, mihtaiſ wihrin, tewim brihnumu teilſchu. Skatt' tē mannu pirkſtu. Taggad tawſ gredeſens ween wirſū. Wehl iſgahjuſchā nakti to ohtro gredeſenu no pirkſta nejaudaju nowilt un nu prett rihtu wiſſch patz no ſewis irr noſkrittis. Wai taſ nau ehrmigi?“

Denſons ta ka ſatrubkahaſ un ſazziha:

„Eſ wiſſu aiſmirſtu un to ween prahtā paturru, ka tu mannim nu peederri un ka ne debbes ne ſemme muhs wairſ newarr ſchſirt.“

Tanni paſchā waktarā Karterene ſawam wihrin teiza: „Denſons mannim gan nekad nau patizzis, bet ſcho riht wiſſch mannim ſklaidri reebigs iſſkattahs. Kam tad tahds bahls iſſkattijahs? Kurſch gan ar kehma gihi pē laulaſchanaſ nahls? Wai jau kahdureiſ tahdu waigu: un tahdas azzis effi redſejiſ? Wiſſch teeſcham wairaf' lihdiſinajahs zilwekam, ko pē ſarratawahm wedd, ne ka zilwekam, kaſ pē laulaſchanaſ eet.“

Mahzitajſ gan arri newarreja leegtees, ka Denſons gluſchi ſawadi effoht iſſkattijees.

III

Elſe warren tohti preezajahs, ka Denſons wiſſu mahju tiſ flaiſti un glihti bij uſpuſchſojis un mihta laulata drauga mihleſtibu deejgan newarreja teikt.

„Wai tad muhju mahjina tewim teeſcham tiſ warren tohti patihl un wai teeſcham tiſ gauſchi par to preezajees, Elſe?“

„Kā tad ne? Sinnams. Un tē jau arri irr grahmatu rinde. Tu mannim preeſchā laſſiſi. Tu mannim mahjiſi, grahmatas ſapraſt, zeeniht, un mihtoht. Un ak, tawu brihnumu! tē jau arri irr klaweeres!“

„Klaweeres tewim peeder, Elſe. Paſchdees un dſeed mannim weenu no tawahm dſeeſmahm. Tawa dſeedaſchana wehl wairaf' ne ka wiſſas grahmatas, kaſ drikketas tiſkuſchah!“

Elſe paſlauſija un Denſons weſſelu ſtundu ar

preeku klaufija, ka Elſe ar ſawu ſkaiſto baſi dſeeſmas un meldinuſ dſeedaja.

Tad Soppe luhdſa pē galda un neweenam zittam netahwa lunguſ apdeeneht.

Kad puſſdeenu bij paehduſchi, tad Elſe peestahjahs pē lohga un dahſu apſkattija.

„Dahrſ iſſlattahs ka apburts. Rohki un kruhmi ar ſneega mehteſeem apſegti kehmeem lihdiſinajahs. Un taſ laikam buhs taſ muhka purwis, tur ſemm ta tohta? Zif ehrmigs un ſawads wiſſch iſſkattahs!“

Elſe palikka nelabbi ap ſirdi. Winna aiſgahja no lohga un wihrin ſazziha: „Warrbuht ka taſ muhks, kaſ purwi noſlihzees, mannim gribbejis paſrahditees. Kam tad zittadi ſirds mannim ta trihzeja, uſ ſcho nejauko weetu ſkattotees?“

„Tawa taiſniba, Elſe,“ — ta Denſons — „ta weeta irr nejauka un reebiga. Mehſ arri ſchē neſpalikſim. Mehſ aiſeeſim un zittā jo jaukaka weeta apmettiſimees uſ dſihwi.“

Nakti palikka mihtſis laikſ. Gelas bij flapjas un dubtainas, kad Denſons ohtā deenā pehz brohkaſtes ſirgam muggurā kahpa un pē ſaweem wahjineeſeem aiſjahja. Aiſjahjoht ſeewai peekohdinaja, lai pē tahda flapdranka ahraſ nemaſ ne-eijoht.

Elſe apſohlija, ka paſlauſiſchoht, ja laikſ nepalikſchoht labbaſ.

Wiſſu preeſchpuſſdeenu ka laikam jauna ſeewa ar kummodehm un ſkappeem un ſchſirſteem un kaſtehm publejahs. Kad wiſſu bija apſkattijuiſi un katru lectu atkal ſawā weeta ſarubmejuſi, tad puſſdeena bij ja-ehd.

(Uſ preeſchu wehl.)

Wiktors Karabin.

(Statt. Nr. 1.)

Mafi behrni tē pehz tehwa darbeem ſpehlejuſchees. Wiktors eet tahtak un ſaminn ſpehles leetas ar kahjahm. Wiſſch eet zaur daſchu iſtabu, kaſ nuſpat aiſ bailehm un breeſmahm atſtabtas.

Zuawſ paſkattahs nizzinadami uſ iſkaiſitahm drehbehm, uſ apgahſto tehjaſ kannu, uſ weenu wehl ſiltu kurpi, uſ mantahm, ko behdſeji newarrejuſchi lihdiſ nemt; tahs ſaldatam buhtu par baggatibu, ja winna brahliſ nebuhtu nogallinahts.

Wiktors grihb jaw ſawuſ beedruſ uſ iſlaupiſchanu uſaizinaht; wiſſch ſadſird kahdu brehzohht, ka ſirdij jaſliht to dſirdoht. Bumba ſprahgſt augſchiſtabas; Kreewi ſchauw pat atpaktat kahpdamees. Wiktors ſteidsahs augſchā un redſ iſpohſtitā iſtabā, druppu widdū, ko ſprahgdama bumba ſatreekuſe, jaunu ſeewiſchu, mahti, kaſ ſawās affiniſ peld mirruſe, behrnu wehl rohkās turredamu.

„Kabbags behriniſch!“ Wiktors ſakka. Un drohſchajſ peemirſt wiſſu, ſawu mirruſchu brahli un ſawas atreeſchanaſ dohmaſ, uſwarreſchanu, Sewaſtopoli un baggatu laupijumu. Wiſſch ſteidsahs

mahte palihgâ, — winsch, tas, kam mahte nefad naw bijuse, winsch zihnabs scho atdsihwinabt; winsch turr tai sawu brandwihna puddeli appafsch deggunu, winsch leij aukstu uhdeni tai us dennineem. Bet ne ar ko winsch feewischkai newarr dsihwibu atdoht.

„Tè wairs newarr palihdscht,“ winsch fakka. „Nu japalihds behrnam.“

Winsch aprauga behrnu, kas jauks tà engels, un kas ar bailehm us sawu mirruschu mahti un swescho eenaidneeku luhklojabs. Zuaws melleja uswarreschanas atlihdsinaschanu; schè ta irr, weenam bahram tehnu doht!

Bet ko winsch cerauga, kad winsch behrnu flehpt nemm? Un kapehz winsch fajuhl un nobahl? Winsch us galda apseltitu kiweri eeraudsijis un us kiweri melno ehrgli, sawa brahta flepkawas sihmi! . . . Tà, schi ta feewa, kas winnam preefsch azzihm, schis ta dehs, ko winsch gribb glahbt.

Wiktors, kas mehri pahrzeetis un nahwei tuhlfstoschlahrtigi azzis raudsijees, atkriht us frehfla. Sweedri, auksti tà leddus, rahdabs winnam us peeres, winsch zihkstabs breefmigi pats ar sewi . . . winna sohbins kustabs winnam sahnds, un pat winna flinte winnam usfauz: „Schaum!“ . . . Bet kahds zits stahjabs starp winna nonahwetu brahli un winnu pafschu: mirruscha feewa, ta behrna mahte, kursch winnam preefschâ ar faliktahm rohzinahm us zetseem tupp.

„Es jaw deesgan atreebts! Nefahdu besdeewibu wairak!“ zuaws fazzija pazeldamees.

Winsch panemm behrnu us rohku, kurra tehws Scharli Karabin nonahwejis, un nefs to pee sawas firds peespeedis prohjam, behrna fahrtahs waidsinus ar sawu affu bahrdi kuttinadams; un zaur sawu laupijumu deesgan baggats, winsch gahja weenaldsigi pahr sudraba trauteem, dahrgem farra eerohfscheem, bildehm un zitteem dahrgumeem. Tà winsch no gadda zeefchanahm un flawas, no schihs uswarretahs pilsfehntas, no schihs behdu un preeku deenas wairak nefâ nemantoja tà scho behrnu.

Walfarâ zuaws greefahs ar maso Kreemu us rohkas sawâ telti atpakkat un gahdaja preefsch ta tahdas walfarinaas, zil labbas paspehja. Bitti preezajabs par to, ka warreja winnam palihdscht, preefsch „masa ehrgta“ mihtstu, filtu ligdu sagahdaht.

III. Meers.

Dafchi mehneschi bij no ta laika pagahjuschi. Meers Parihsè bij parafsihts un Wiktors Karabin ar saweem pahrpalikfscheem beedreem bij Franzijas galwas pilsfehntâ cenahjis; „jauno melno ehrgli“ winsch bija no Krimmas par juhru us Franziju lihds nehmis.

Januar mehnesi 1865 firmgalwis un jauna feewischka truhwes drehbës, wehl bahla no pahrzeestas flimmibas, atnahja no Pehterburgas Parihsè, kur

winneem gresnâ nammâ dsihwoklis bij eerikthefts. Tif ko tur nonahfuschi, wiini liffahs us zuawu kasarmi west un waizaja tur pehz ferschantâ Karabin. Waktis saldats atbildeja: „Zuhs gan to leitnantu Karabin mellejat; winsch dsihwo kahdus fohfus no fchejenes!“ un teiza winneem to weetu. Jauna feewischka nefawejahs nemas ar wahgôs kahpschanu, bet gahja kahjahm ar firmgalwi us teiktu mahju.

(Us preefschu beigumè.)

Jakts sihmes.

J. A.

Us kahdu leelu jakti, kas 1852 gaddâ Pruhfschu frohna meschâ tifka noturreta, bija Pruhfschu keh-ninsch Frihdrikis Wittums IV. ministeru presidenti Manteuffel un general-feldmarschali Wrangeli usaizijnajis. Schee abbi mescha mallâ bija tà nostahjufchees, ka warreja faredsetees, un gaidija ar ihsto meddineeku nepazeetibu us meddijumu.

Tè peepefschi pee ministeru presidenti schandarms lehlfchus peejahja un praffija, kad bija gohdprattigi fweizijnajis: „Wai drihktu luhgt, lai juhs man sawu jakts sihmi parahdat?“ — „Jakts sihmi?“ presidents atteiza isbrihnijees. — Presidents bija landtagâ gan garras runnas par jakts sihmehm un zittahm tahdahm leetahm dsirdejis, bet lihds tai deenai winnam jakts sihme nefad nebija waijadfaga bijuse un, sinnams, schoreis winnam arri, Pruhfschôs preefsch jakts waijadfags, papihrs fullè nebija. — „Man naw jakts sihmes!“ — „Tas irr flitti,“ schandarms atbildeja sawu kabbatas grahmata no mundeerina kullès iswilkdams un usschkirdams; „tad man juhsu wahrds jaisluhds.“ „Es esmu ministeru presidentis Manteuffel.“ — Schandarms paklannijabs sirga muggurâ un raudsijabs netizzigi us presidenti. — „Man nefad tas gohds naw bijis, ka ar jums buhtu warrejis eepasihtees. Wai juhs newarrat kaut kahdu rakstu par leezibu usrahdiht?“ — Presidents fakka nu melleht, preefschâ un pakkatâ, wiffas keshâs; bet tas, kas aisweenu ar papihreem lihds faklam. bija apkrauts, kam daudsreis bijis par papihreem jaerrojabs, tas melleja taggad, melleja par welti pehz wifsmasaka papihra gabbalina. — „Es redsu, ka man nefahdas arleezinaschanas naw flahyt, bet wai sinnat, tur leijâ pee ohsola kahds no manneem pasihstameem stahw, tas warbuht warrehs par manni leezinahyt.“ Presidents pa preefschu pawaddons no pakkatas nostahgaja pee ohsola. Schandarms sweizijnaja, un iswaizafchana faklahs no jauna. — „Kungs, wai drihktu juhsu jakts sihmi isluhgtees!“ Atkal kabbatas grahmata tifka iswilfta, un walfstibas un liffumu weetneefs fakka rakstihyt wihrus tinzinadams, kas winna preefschâ bes passhehm stahweja. — „Wai es drihktu pehz juhsu wahrda waizahyt?“ — „Es esmu general-feldmarschalis Wrangel.“ Schandarms farahwahs ar wiffu meesu, bet tuhlin nosehdabs

stingri pehz saldatu wibses fedlös. „General-feld-marschata lungs, man nefad tas gohds naw kluwis, fa juhs no waigu warretu eepasihtees, un mans am-mats pagehr, lai juhsu apleezinaschanas rakstu is-luhdjohs.“ — „Kad tew juppis! Schandarm, kad es falku, fa es esmu, tad es tas esmu. Wai juhs to fapratufchi? Kapehz juhs manni nepasihsteet?“

„Feldmarschata lungs, es juhs nefad ne-esmu redsejis. Tadeht man pee fawas pagehreschanas japaleef; usrahdat kahdu apleezinaschanu! Generatam palikka filti. „Leelat juhs manni ar fawu apleezinaschanu meera, wai — bet juhs jaw ohtru lungu libds atweddu-fchi, tas warrehs par manni leezinaht; af, mihtajs Manteuffel!“ — „Mihtajs Manteuffel“ stahweja jaw ilgi un preezajahs tohti, fa wezzo Wrangeli ta safarfejis. Manteuffels raustija plezzus. „Tas lungs,“ schandarms teiza, „gribbeja, lai juhs par winnu leezina-joh!“ — „Safohdita kibbele! No lai mehs darram, schan-darm, ja mums negribbat tizzeht?“ — „Es luhdsu abbus lungs, lai winni man pee landrahta libds nahf, tas winnus warbuht —“ I, es us to nemaš nedohmaju — nu, Manteuffel, walstibas padohmneef, dohdat nu paschi few reis padohmu!“ — „Ja,“ presidents at-teiza, „mums nefas pahri nepaleef, nefä darriht, kas peenahfahs — liffumam japadohdahs, un mums schancarmam libds jaeet!“ — „Ne, es fargafchohs, tahdu neeku deht scho weetu atstahf, dsinneji warr katru azzumirkli ko isdriht, un es esmu derrejis — af, wai juhs ko sinnat, Manteuffel —“ un Wrangels kluffi teiza ko smeedamees presidentim aufi. Schis arri smehjajs un paklannija ar galwu. — „Schandarm, mehs eesim libds, bet tur meschä muhsu jaktis beedris stahw, iswaijazat to arri, tad warrat juhs muhs wiffus trihs pee landrahta nowest. Tas pateesi tohti preezasees.“ Abbi augstmanni pa preefschu, no pakkatas sirga muggurä landrahta warrenajs eerohzis, schandarms, dewahs meschä. Drihs nonahza, fur gribbeja. Resnigs wihrs prastäs jaktis drehbës, ar ihu kibkeri weenä, ar flinti ohträ rohkä fagaidija winnus smeedams. Tas jaw no tahlenes nahzejus bija eeraudsijs. Schandarms peejahja winnam flaktu un fweizinaja gohdprattigi. — „Ko juhs wehlatees?“ — „Wai es drihstu juhsu jaktis sihmi isluhgtees?“ — „Sinnams!“ Kungs eebahsa knaschi rohku keschä, iswilka no tahs jaktis sihmi un padewa to schandarmam. Schandarms isplattija papihru, bet tai paschä azzumirkli nolehza no sirga un atdewa ar gohdbihjaschanu sihmi atpakkat. Jaktis sihme bija pilniga un bija isdohta „Majestetei, Pruhfchu kehniham, Frikdrikam Wilkumam IV. — „Majeste effat tik laipniga,“ Wrangels runnaja, „schim wihram par mums teezinaht, lai winsch muhs us muhsu weetahm atpakkat laisch.“ — Kehnihsch smehja. — „Mihtajs draugs, es schohz lungs pasihstu un galwoju par winneem. Wai tas irr deesgan?“ Schandarms paklannijahs un jahja prohjam.

Waijag ismannitees!

Ar beesu, garru, deggunu
Get wihrs par schauru eelinu,
Te nahf tam prettim seewischki,
Kam katrai platti krinuki.
Tahs dabmas wihru usfattoht
Saraujahs, dedsch i eeraugohf. —
Ar pirtstu wihrsch deggunu
Palohf to gurki warrenu,
Tad teiz uf dahmahm jemmigi:
„Nu ruhmes buhs jumš pilnigi,
Man garram fawu zekku eet,
Un ne par mannu dedsch i smeet!“

E. F. S.

Isfluddinaschanas.

Kohpä, kohpä, pee manna laimes kaufa! Jauna gadda nakti es no manna tehwa tehwa wezza lehfa bitfchu blem-mehm esmu islehjis jaunus laimes, kahdas wehl pafaula libds schim nau ne redsejufi, ine dsirdejufi: ta puppai-nas lelles, nemiristamas bruhfes, spahnainus bruhfaganus, dsihwus gredsenus, neredsamu naudu, fkrejofchus pulkste-nus, mihtestibas speegetus, weffelibas fahrtus, flimmibas, schuhputus, muhschigus nammus, nedeggofchas drehbës, schahwetu schuabbi, angofchas deffas, baggatibas sehllu, nabbadfibas smeeklus, welna pilnus ziggarus un wehl daudf zittas labbas leetas, kam wehl truhst wahrdi un pa-wahrdi. Tad wehl es mainu weffelibu pret flimmibu un laini pret behdahm, bet flimmiba pee mannis ja-atnefs kabbatä un nelaimes sohbdës un laime ja-aisnefs aufis. Pee mannis janahf — ne jahfchu, ne braufchu, ne kahjahm. Manna mahja irr appafsch apfuhnojufcha mehnefscha gud-ribas kaufa. Schai mahjai irr peeres durwis un ahra stahw diwi azzis uf wakti. Laimes lehjeja un deweja wahrds irr: Es pats.

Linnu un sehllu pirzeju selle, kam mutte ta tehkatlinfch un mehle us tehranda pedderehm, un kas proht kasatschu pehz plehschinahm danzohf un ir katru lempi apkampt un fluhpstiht, warr eeneffigu weetu ar isneffigu lohni dab-buht. Kur? pateiks

Lempja Pehfchina,
us leelahs schoffejas, trohga preefschä
jeb pee steddeles wahrteem.

Kad nu taggad tahdi gruhti laiti, fa daudf deenast'mei-tas newarr tahdu patihlamu deenastu atrast, fur warretu bes darba maifi ehfi un labbu lohni pelniht, tad es winnu waimanas eewehrodams esmu tahdu glabbfchanas fabriku eerikfejis, fur tahdas behdulites tiks usnemas. — Tur tahm jits nefas nebuhs jastrahda nefä tik buddeku dschef-mas jadseed. Mundeeriku un ammata sihmes winnas dabbuhs par welti. Kas nu manna labdarriga nammä gribb apmestees, lai peeteizahs Schaggaru nammä pee buddeku wezaka

D bruh.

Atbildedams redaktehrs A. Leitau.

No Benjures atwehsehs.

Mihgä, 9. Janwar 1870.

Driktehs un tabujams pee bilfchu un grahmaru-drikketaja Ernst Plateš, Mihgä pee Pehtera-banijäs.